

Aan het College van Bestuur

uw kenmerk		telefoon	053 - 489 2027
ons kenmerk	UR 14 - 086	fax	
Datum	12 juni 2014	e-mail	j.ribberink-vanmiddelkoop@utwente.nl
bijlage(n)			
cc.			
Onderwerp	Conceptnota Kaderstelling 2015 - 2019		

Geacht College,

Met interesse heeft de UR de Kaderstelling 2015-2019 ontvangen. Zoals u aangeeft wordt in deze kaderstelling vooruit gelopen op de vaststellingen van het referentie document wat de basis moet zijn voor de nieuwe strategie van de Universiteit Twente. Na discussie in de commissie FPB blijven een drietal issues over waarover de UR in de overleg vergadering met u wil spreken. 1) De verscherping van de onderwijsstrategie van het Twents Onderwijs Model, 2) De financiering van ATLAS en 3) de relatie tussen beschikbare middelen en invulling van het bachelor onderwijs.

De verscherping van de onderwijsstrategie van het Twents Onderwijs Model

In de kadernota wordt geschreven: "Verder zal een minimum aan internationale studie-ervaring als onderdeel van de opleiding verplicht worden." Hiermee geeft het college opnieuw een duidelijke randvoorwaarde aan het onderwijs mee buiten de onderwijsstrategie om. Dit is ook duidelijk uit de schriftelijke beantwoording van de vraag wie deze randvoorwaarden formuleert: "Het CvB stelt zorgvuldig met de faculteiten (Decanen en UCO) de randvoorwaarden vast. De opleidingen en faculteiten voeren binnen die kaders uit." Hiermee is duidelijk de medezeggenschap op wat als onderwijsstrategie gekenmerkt kan worden buitenspel gezet. Dit is voor de URaad onaanvaardbaar. Zeker aangezien dit niet de eerste keer is dat randvoorwaarden worden geformuleerd c.q. geherformuleerd. In vergelijking met het document waarop het college instemming heeft gekregen voor het Twents Onderwijs Model zijn er behoorlijke veranderingen ten aanzien van het profileringsonderwijs opgetreden. Zo schrijft het college hierover: *"De derde fase is de keuzeruimte. Deze beslaat in het model voor de opleiding 60 EC. We gaan uit van 30 EC gebonden of discipline-specifieke keuzeruimte en 30 EC volledig vrijekeuzeruimte. De mogelijkheid om een periode aan een buitenlandse universiteit door te brengen kan een manier zijn waarop deze keuzeruimte wordt ingevuld. De vrije keuzeruimte is niet noodzakelijk helemaal vrij. Er is veel voor te zeggen om derdejaarsstudenten geen eerstejaars modules te laten kiezen als keuzeonderwijs. De exacte regels hiervoor moeten in onderling overleg door examencommissies nader uitgewerkt worden. Omgekeerd zal ook niet elke module zonder meer toegankelijk zijn voor elke student. Een specialisatiemodule in de scheikundige technologie kan bijvoorbeeld alleen open staan voor studenten in bepaalde studierichtingen, onafhankelijk van de vraag of een examencommissie bij een andere major de module wil accepteren."* Hiermee gaf het college duidelijk aan dat verbreding en verdieping in de vrije keuze centraal staat, zoals ook weergegeven in de 8e randvoorwaarde van het ontwerp kader. Juist die verdiepende component lijkt te ontbreken. Daarnaast zijn in de vigerende onderwijsstrategie de gezamenlijke examencommissies verantwoordelijk voor het uitwerken van regels op dit vlak.

Deze invulling is duidelijk los gelaten met HTHT profileringsmodules, zonder deze wijziging van onderwijsstrategie aan de UR voor te leggen.

De UR is van mening dat richtlijnen aan faculteiten en opleiding ten aanzien van het curriculum als onderwijsstrategie moeten worden gezien en geen richtlijn zijn in de zin van de WHW voor organisatie en coördinatie.

Financiering ATLAS

In de kadernota heeft het college voor de bekostiging van ATLAS voor 2015 M€ 2,413 opgenomen. Het college geeft aan dat dit bestaat uit: "M€ 1,1 middelen uit Rijksbijdrage/ Collegegelden, M€ 0,5 aanvulling exploitatie ATLAS, M€ 0,9 compensatie i.v.m. vertraging in de baten uit Rijksbijdrage". De UR kan de bijdrage van M€1,1 en de daaraan gekoppelde compensatie i.v.m. vertraging baten niet rijmen met de toewijzing aan andere opleidingen. Voor de ongeveer dertig ATLAS studenten die in 2013 begonnen zijn zou in vergelijking met andere opleidingen (tabel 6a) een bedrag van k€ 240 beschikbaar moeten zijn i.p.v. de voorgestelde M€ 1,1. Tijdens de commissie vergadering werd aangegeven dat dit verschil wordt veroorzaakt doordat voor ATLAS de volledige rijks-toewijzing wordt doorgegeven.

Dit is niet conform het instemmingsbesluit UR over het University College ATLAS van december 2011. Hierin zegt het college toe dat: *Voor het UC maximaal k€ 500 per jaar financiering boven de financiering van andere opleidingen beschikbaar is.*

In hoofdstuk 6 van de business case University College stelt het college ook duidelijk dat met de bekostiging ATLAS de netto financiering wordt bedoeld, zoals gehanteerd bij andere opleidingen vanwege o.a. de gemaakte vergelijking met de opleiding Scheikundige Technologie: *"voor Scheikundige Technologie hebben de inspanningen bij gelijke instroomaantallen volgens het BAO-model een omvang van M€ 3,5. Toch heeft ATLAS volgens BAO een betere exploitatie dan ST (bij gelijke instroomaantallen) door de geprognosticeerde betere rendementen en de eigen bijdrage van studenten."* De UR is van mening dat het college de middelen beschikbaar voor ATLAS in lijn moet brengen met de afspraken bij het instellen van deze opleiding: de rijksbijdrage na aftrek van middelen voor centrale bekostiging voor het aantal ingeschreven studenten en graden, een voorfinancieringsbijdrage en een maximum van k€500 additionele middelen.

Relatie tussen beschikbare middelen en invulling van het bachelor onderwijs

Een van de ankerpunten van TOM onderwijs is het gebruik van activerende werkvormen waarbij projecten een centrale rol vervullen. Daarmee moet bereikt worden dat studenten sneller door het curriculum gaan en eventuele uitval eerder plaatsvindt. Daarnaast moet volgens de TOM notitie van mei 2012 het onderwijs t.o.v. de vorige curricula goedkoper worden. Dit moet bereikt worden door verhoogde prestaties, maar vooral door besparingen in de overhead en schaalvergroting bij het aanbieden. Bij de beantwoording van de vragen over deze kaderstelling geeft het college aan pas over enkele jaren inzicht te kunnen geven in de vraag of TOM een besparing oplevert. Wel is inmiddels duidelijk dat schaalvergroting op een aantal vlakken geen kostenreductie oplevert: het delen van modules biedt geen financieel voordeel en voor coördinatie van leerlijnen moeten centraal extra middelen beschikbaar worden gesteld. Als suggestie voor besparing geeft het college nu aan dat de beoogde 10% besparing alleen gerealiseerd kan worden als modules extensief, bijv. in de vorm van hoofdzakelijk hoorcolleges, worden opgezet.

De URaad is van mening dat het college hiermee een zeer dubbel signaal afgeeft: aan de ene kant moeten opleidingen intensieve activerende werkvormen invoeren volgens de TOM filosofie. Aan de andere kant worden voor de bekostiging van het onderwijs slechts de middelen voor de traditionele hoorcollege vorm ter beschikking gesteld. Het traditionele antwoord van het college op deze Janus situatie is dat de UT een financieel verdeelmodel kent en geen bekostigingsmodel. Aangezien ook het college aangeeft dat de middelen voor onderwijs niet

toereikend zijn, vindt de UR het van groot belang dat het college aangeeft hoe de kloof tussen wens en mogelijkheden wordt gedicht. De UR adviseert het college een duidelijke keuze te maken, door ofwel:

1) opleidingen door grotere vrijheid voor inrichting van onderwijs in staat te stellen aan de financiële randvoorwaarden te voldoen, of 2) faculteiten (en daarmee opleidingen) voldoende middelen ter beschikking te stellen om de onderwijskundige doelstellingen van TOM te bereiken of 3) aan te geven op welke wijze voldoende gekwalificeerde docenten beschikbaar zijn voor de ontoereikende middelen.

CONCEPT-BESLUIT:

De Universiteitsraad,

gezien:

- het de Conceptnota Kaderstelling 2015 – 2019 (UR 14 – 069);

gehoord:

- de beraadslagingen in de commissie FPB, dd. 04-06-2014;
- de beraadslagingen in de interne vergadering van 11 juni 2014;

overwegende:

- dat het college de onderwijsstrategie aan het formuleren is in de vorm van kaderstelling aan opleidingen zonder dit ter instemming aan de UR voor te leggen;
- het college voor ATLAS veel meer middelen ter beschikking wil stellen dan aan de UR toegezegd;
- de middelen voor het gewenste onderwijs ontoereikend zijn;
- schaalvergroting volgens het college geen oplossing is voor ontoereikende onderwijsmiddelen, maar financiële soliditeit te vinden is in extensieve onderwijsvormen;

gehoord de toezeggingen van het college:

besluit:

- *negatief te adviseren over de kaderstelling 2015-2019, tenzij het college de inhoudelijke kaderstelling van onderwijs ter instemming aan de UR voorlegt;*
- *de middelen voor ATLAS op het afgesproken niveau brengt;*
- *aangeeft hoe de kloof tussen beschikbare onderwijsmiddelen en onderwijsvisie gedicht wordt.*

Met vriendelijke groet,
namens de Universiteitsraad,

dr. ir. H. Wormeester,
voorzitter